

Finansdepartementet
Postboks 8009 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 01.07.2022
Vår ref. 22/1491-6
622.2/MAB2
Deres ref. 22/2695

Att:

Høring - Forslag til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap

LO viser til Finansdepartementets brev av 9. mai 2022 angående ovennevnte. Ifølge departementet vil endringene sette en «stoppregel» for privat konsum i selskap tilknyttet fritids- og boligeiendom, båter, fly og helikopter. LO støtter i all hovedsak forslaget, som vil bidra til å motarbeide at selskapseiere unngår skatt ved å plassere sitt eget forbruk i selskapene sine. Det er en konsekvens av fritaksmetoden, hvor overskudd fordelt mellom selskap blir ubeskattet frem til det tas ut på personlig hånd. Forskning har vist at de aller rikeste planlegger seg vekk og betaler en svært liten andel av inntekten i skatt. Dagens praksis strider mot intensjonen ved fritaksmodellen, som skal fremme investeringer i produktive formål og gjøre det mer kostbart å ta ut verdier til egen nytte. LO registrerer at systemet har blitt en ulikhetsmaskin og understreker at det haster med effektive tiltak. Det innebærer at de foreslåtte særreglene må styrkes videre for å tette potensielle smutthull og legge enda tydeligere avgrensninger for hva som er innenfor loven. LO mener at det uavhengig av dette lovforslaget må jobbes videre med å avskaffe fritaksmodellen for personlig eide holdingsselskap.

Finansdepartementet har foreslått en rekke innretninger og bedt om innspill. LO gir uttrykk for vårt syn punktvis nedenfor.

- I Danmark er eierskapskravet 25 pst., i tillegg til at de medregner de siste 5 årene. Selv om Skatteetaten erfarer at utfordringene i dag er særlig store for eiere med bestemmende innflytelse, dvs. over 50 pst., vil eiere kunne planlegge seg unna ved hjelp av ikke-nærstående personer. Erfaringer internasjonalt tilsier at dette er tilfellet. De danske erfaringene tilsier at et 25 pst. eierandelskrav kan fungere. Selv da vil man likevel kunne unngå reglene nokså lett. Det tilsier at særreglene bør dekke bredere for å redusere risikoen for uønsket tilpasning. LO mener de må omfatte personer som har eid eller kontrollert, direkte eller indirekte, minst 10 pst. av selskapets aksjer.
- I tillegg til alle norske selskap og personer skattepliktige til Norge, vil særreglene dekke utenlandske selskap som er helt eller delvis skattepliktige til Norge, samt norske eiere i et utenlandsk selskap. Det etterlater en betydelig risiko for at eiendelene blir plassert i utenlandske selskaper hvor det ikke kan foretas uttaksbeskatning. Hvis et norsk selskap eier slike selskaper, og eierens eierandel overstiger minstekravene, bør det mellomliggende eierselskapet kunne uttaksbeskattes for den aktuelle eierandelen.
- I Danmark dekker særreglene også ansatte med vesentlig innflytelse på egen avlønningsform. Skatteetaten mener derimot at utfordringene er særlig aktuelle for bestemmende eiere.

Landsorganisasjonen i Norge

Torggata 12, N-0181 Oslo E-post: lo@lo.no www.lo.no Telefon: +47 23 06 10 00 Organisasjonsnummer: 971 074 337
Kontonr.: 9001 07 00182 Faktura på e-post: 971074337@autoinvoice.no Elektronisk faktura (EHF): 9908:971074337

Finansdepartementet finner at kontroll kan bli krevende da det innebærer skjønnsmessige vurderinger. Det fremkommer ikke fra høringsnotatet hvorvidt ansatte med vesentlig innflytelse på egen avlønningsform har utgjort en stor utfordring i Danmark og hvorvidt de har erfart krevende prosesser tilknyttet dette kriteriet. LO mener at behovet for kontroll ikke er et selvstendig argument mot dette kriteriet. Loven skal derimot gi en klar avgrensning mellom lovlig og ulovlig aktivitet. LO mener derfor at ansatte med vesentlig innflytelse på egen avlønningsform bør inkluderes.

- Finansdepartementet foreslår at formuesobjekter som bobiler, hest og tilgrenset utstyr som hestebiler, baner og bygninger, campingvogner, motorsykler, snø- og vannscootere, kunst, og jakt- og fiskerettigheter, ikke omfattes. Departementet begrunner forslaget med at det trengs objektive og strenge særregler for de mest aktuelle formuesobjektene. Det er forståelig. Samtidig oppstår det en risiko for uønsket tilpasning i retning disse formuesobjektene. LO mener at departementet bør se på muligheter for å lage en sekkekategori for disse andre formuesobjektene og beskatte dem på en måte som reflekterer deres høye verdifall, på lik linje med båter. Sekkekategorien bør prioritere formuesobjekter som de mest velstående ofte tar i bruk, herunder hestebiler, hester, kunst og jakt- og fiskerettigheter.
- LO mener at det bør kunne gis visse unntak for kombinasjonseiendommer, men at de må holdes til et minimum for å begrense ordningens sårbarhet for skatteplanlegging.
- Ulike beløpsgrenser for å unnta båter eller eiendom av lav verdi vil komplisere regelverket og medføre risiko for skatteplanlegging, uten betydelige gevinster for eiere av eiendommer/båter med lav verdi. Det er også prinsipielt viktig at formuesobjekter til privat bruk skal eies på personlig hånd, og ikke gjennom selskap.
- LO støtter at særreglene gjelder uavhengig av eiers faktiske bruk av formuesobjektene. Å tillate skjønnsmessige vurderinger vil ikke avhjelpe bevisproblemet som eksisterer under gjeldende rett og gir i tillegg liten forutberegnelighet for skatteyder. Disposisjonsretten reduserer beviskravene og gir større trygghet for skatteyder.
- LO støtter at særreglene ikke gjelder for perioder der eier kan dokumentere at formuesobjektet er brukt for selskapets inntektsgivende aktivitet. Slik legges bevisbyrden over på skatteyder, som vil avhjelpe både bevisproblemer og redusere kontrollbehovet. Et slikt beskatningsunntak vil samtidig kunne uthule regelverket, f.eks. ved at eier hevder at formuesobjektet er brukt i inntektsgivende arbeid, f.eks. møtevirksomhet. En slik praksis vil stride med forslagets intensjon om å forhindre at eiere tar selskapet i bruk for å dra nytte av formuesobjekter med liten nytte for selskapets drift. Unntaket må følges nøye og vurderes senere.
- LO støtter at den skattepliktige fordelen beregnes sjablongmessig og at den sjablongberegnete fordelen for eier benyttes også ved uttaksbeskatningen av selskapet. Det gjør fastsettelsen enkel og forutsigbar, og reduserer insentivet for å plassere privat konsum i selskap.
- Finansdepartementet argumenterer godt for at sjablongsbeskatningen bør settes høyt, og uten særunntak, for å fungere som en «stoppregel». LO støtter at man differensierer på formuesobjekter med lavt og høyt verdifall. 26 pst. per år for bolig- og fritidseiendom og 104 pst. per år for båter, fly og helikopter er derfor passende.

- Finansdepartementet foreslår at kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av formuesobjekt i selskap ikke skal inkluderes og begrunner det med at skattesatsen i sjablongen allerede er satt så høyt, at det ikke er behov for det. I tillegg blir det vanskelig å beregne den skattepliktige fordel. Dersom man ønsker å forhindre privat konsum i selskap, er det derimot nærliggende at kostnader tilknyttet disse også beskattes, som er tilfellet i Danmark. Hvis det fungerer der, burde dette også gjennomføres i Norge. I tillegg er det prinsipielt viktig å understreke at kostnader som kommer til privat gagn ikke skal tas gjennom selskap.
- LO støtter at den skattepliktige fordel fordeles likt mellom eierne som oppfyller eier- og stemmekravet. Det ser ut til å ha fungert i Danmark.
- Finansdepartementet drøfter en mulig unntaksregel for tilfeller hvor et formuesobjekt er ervervet av hensyn til selskapets virksomhet og utelukkende brukes i inntektsskapende aktivitet. Departementet nevner som eksempel selskap der hovedaktiviteten er knyttet til flere av formuesobjektene som omfattes, bl.a. båter eller fly. De påpeker at det ikke er noe behov for å inkludere selskaper når formuesobjektene utelukkende brukes i virksomheten. En slik unntaksregel kan likevel brukes som et smutthull, og brukes som et frikort til privat konsum. Alle selskaper og eiere burde derfor dokumentere at formuesobjektene er brukt i inntektsskapende aktivitet, på lik linje med andre.
- LO støtter at i tilfeller hvor relevante formuesobjekter overdras til eier eller eiers nærstående, regnes differansen mellom salgsvederlaget og anskaffelseskostnaden tillagt påkostninger/kostnader til oppussing/tilpasning, som utdeling for eier og uttak for selskapet. Finansdepartementets forslag vil forhindre uønskede tilpasninger og at selskapet kan påta seg ulønnsomme kostnader på vegne av eier. LO støtter ikke en beløpsgrense for å ekskludere ordinært løpende vedlikehold. En slik beløpsgrense er krevende å sette og muliggjør uønsket tilpasning. Alle vedlikeholdskostnader tilknyttet privat konsum i selskaper bør derfor inkluderes.

LO støtter i all hovedsak forslaget, som i stor grad er inspirert av en dansk ordning. LO mener at en norsk ordning kan trekke enda flere lærdommer fra den danske ordningen, f.eks. når det gjelder definisjon av eier eller nærstående eier, og inkludering av kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av formuesobjekt i selskap. Basert på de danske erfaringene, er det grunn til å tro at særreglene vil forhindre privat konsum i selskap, øke skatteinntektene og på sikt redusere økonomiske ulikheter.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Kristin Sæther
(sign.)

Roger Bjørnstad
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.